



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Grigore Baranețchi,
reprezentat de avocatul Marcel Soficiuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Primăria comunei Bulboci, raionul Soroca, împotriva lui Grigore Baranețchi
cu privire la încasarea restanței plății la arendă,

împotriva încheierii din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord,

*(Dosarul nr. 2r-114/25
NR. PIGD 2-24036507-01-2r-24032025)*

Termenul de depunere apelului. Restituirea cererii de apel ca fiind tardivă.
Nejustificat omiterea termenului de apel. Culpă reprezentantului este
echivalentă culpei părții.

Judecătoria Soroca, sediul Central, jud. Gh.Mîțu,
Curtea de Apel Nord, jud. R. Holban, S. Ghercavii, C. Prisacari,

28 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Grigore Baranețchi, reprezentat de avocatul Marcel Soficiuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Oxana Parfeni,
Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 aprilie 2024, Primăria comunei Bulboci, raionul Soroca, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigore Baranețchi, solicitând încasarea restanței la plata de arendă în sumă de 34 455,93 de lei pentru anii 2022-2023, pentru terenul ocupat de iaz, conform contractului de arendă.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin hotărârea din 04 decembrie 2024 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Bulboci, raionul Soroca. S-a încasat de la Grigore Baranețchi în beneficiul Primăriei comunei Bulboci, raionul Soroca, suma de 34 455,93 de lei cu titlu de restanță la plata de arendă a terenului ocupat de iaz. S-a încasat de la Grigore Baranețchi în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1 428,20 de lei și taxa de timbru în mărime de 200 de lei. S-a încasat de la Grigore Baranețchi la bugetul Judecătoriei Soroca cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească în legătură cu înștiințarea și chemare părților în judecată în sumă de 55 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

3. La 13 ianuarie 2025, Grigore Baranețchi, reprezentat de avocatul Marcel Soficiuc, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2024 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de depunere a apelului, motivând că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 04 decembrie 2024, iar la 16 decembrie 2024 a depus cerere de eliberare a hotărârii motivate și a primit-o la 26 decembrie 2024, prin intermediul poștei electronice.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

4. Prin încheierea din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord s-a refuzat cerința reprezentantului apelantului Grigore Baranețchi, avocatul Marcel Soficiuc, privind repunerea în termen a cererii de apel. S-a restituit ca fiind tardiv apelul declarat de reprezentantul apelantului Grigore Baranețchi, avocatul Marcel Soficiuc, împotriva hotărârii din 04 decembrie 2024 a

Judecătoria Soroca, sediul Central. S-a remis apelantului cererea de apel cu toate actele anexate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

5. La 04 martie 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.159), Grigore Baranețchi, reprezentat de avocatul Marcel Soficiuc, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând admiterea recursului, repunerea în termenul de apel, casarea încheierii instanței de apel.

6. În susținerea recursului, recurentul a invocat că i-a fost lezat dreptul de acces la justiție prin refuzul de a fi repus în termen cererea de apel, care este garantat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova, art. 5 din Codul de procedură civilă și art. 6 paragraful 1 din Convenția europeană a drepturilor omului, redând conținutul acestor prevederi legale.

7. Recurentul a considerat că prin refuzul de a fi repus în termenul de apel, instanța de apel nu a respectat principiul accesului liber la justiție, aplicând excesiv de formalist prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Această interpretare a instanței de apel contravine prevederilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova și ale art. 6 din CEDO. În speță a fost ignorată obligația instanței de a asigura dreptul efectiv la justiție, având în vedere că, accesul la calea judiciară nu trebuie restrâns printr-o aplicare rigidă a prevederilor procedurale. Instanța nu i-a acordat dreptul să fie repus în termenul de depunere a apelului, deoarece așa prevede norma de drept procedural, însă nu a luat în considerare motivele indicate cu privire la nedepunerea în termen a cererii de apel împotriva hotărârii primei instanțe. Statul îngrădește accesul liber la justiție. Iar prin refuzul de a fi repus în termenul de declarare apelului, nu a fost posibilă examinarea fondului cauzei, care ar confirma sau ar infirma legalitatea hotărârii instanței de fond.

8. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului la 24 martie 2025 (f.d.161).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

10. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

11. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza

recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

12. Art. 362 din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

13. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen”.

14. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

15. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

16. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

17. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

18. Art. 75 din Codul de procedură civilă:

„(4) Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.”

19. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

20. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 18 februarie 2025 a fost expediată recurentului și avocatului recurentului copia încheierii din 11 februarie 2025 a instanței de apel (f.d.149) și a fost recepționată la 21 februarie 2025, conform avizelor de recepție (f.d.150-151). Astfel, recursul este depus în termen.

22. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

23. Din materialele cauzei civile rezultă că, la 13 ianuarie 2025, Grigore Baranețchi, reprezentat de avocatul Marcel Soficiuc, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 04 decembrie 2024 a Judecătoriei Soroca, sediul Central. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de depunere a apelului, motivând că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 04 decembrie 2024, iar la 16 decembrie 2024 a depus cerere de eliberare a hotărârii motivate și a primit-o la 26 decembrie 2024, prin intermediul poșetei electronice (f.d.130-131).

24. Prin încheierea din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, s-a refuzat repunerea în termen a cererii de apel. S-a restituit ca fiind tardiv apelul declarat de reprezentantul apelantului Grigore Baranețchi, avocatul Marcel Soficiuc, împotriva hotărârii din 04 decembrie 2024 a Judecătoriei Soroca, sediul Central. S-a remis apelantului cererea de apel cu toate actele anexate (f.d.147-148).

25. Din criticile aduse în recursul declarat, instanța de recurs identifică dezacordul recurentului cu actul judecătoresc emis, motivat prin faptul că i

s-a îngădit accesul la justiție prin refuzul repunerii în termenul de apel și nu s-au luat în considerare circumstanțele ce au determinat nedepunerea în termen a cererii de apel

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de apel privind refuzul în repunerea în termenul de apel și drept urmare restituirea cererii de apel ca fiind tardivă.

27. În context, instanța de recurs relevă că la 04 decembrie 2024, Judecătoria Soroca, sediul Central, a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești.

28. Totodată, ședința de judecată din 19 noiembrie 2024 s-a desfășurat cu prezența inclusiv a pârâtului și a avocatului acestuia, Marcel Soficiuc, în cadrul căreia s-a stabilit că pronunțarea dispozitivului hotărârii va avea loc la 04 decembrie 2024, ora 13:25 (f.d.115-115 verso). Pârâtul/recurent a fost înștiințat contra semnătura despre data ședinței din 04 decembrie 2024 (f.d.116).

29. Drept urmare, termenul de apel în sensul art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, iar în atare circumstanțe, instanța de apel justificat a constatat omiterea termenului de 30 de zile de declarare a apelului de către Grigore Baranețchi, care a început a curge la 05 decembrie 2024, având în vedere pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești la 04 decembrie 2024.

30. În ceea ce vizează solicitarea cu privire la repunerea în termenul de apel, din motiv că la cererea avocatului recurentului din 16 decembrie 2024 de eliberare a hotărârii motivate, aceasta i-a fost expediată prin intermediul poștei electronice la 26 decembrie 2024, instanța de recurs notează că la caz instanța de apel întemeiat a conchis că apelul a fost declarat de în afara termenului legal. Or, la caz, calcularea acestuia se efectuează de la pronunțarea dispozitivului și nu de la recepționarea hotărârii redactate integral, astfel nefiind justificată omiterea termenului de declarare a apelului.

31. În contextul prevederilor art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, termenul de depunere a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, care la caz s-a realizat la 04 decembrie 2024. De altfel, însuși avocatul recurentului în cererea din 16 decembrie 2024, adresată Judecătoriei Soroca, sediul Central, cu privire la eliberarea hotărârii motivate, reflectă expres că dispozitivul acesteia a fost pronunțat 04 decembrie 2024 (f.d.123).

32. În această ordine de idei, instanța de recurs relevă că recurentul a avut posibilitatea de a se conforma prevederilor legale și a declara apelul în interiorul termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești prevăzut la art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Or, recurentul era în drept de a formula un apel inițial pentru a evita sancțiunile procedurale, care ulterior în virtutea art. 365 alin. (1¹) din Codul

de procedură civilă, putea fi completat. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

33. Subsecvent, expedierea hotărârii motivate către avocatul recurentului la 26 decembrie 2024 nu justifică repunerea în termenul de apel, în condițiile în care a avut posibilitatea de a formula cererea de apel în termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu în termen de 30 de zile de la comunicarea hotărârii integrale. De altfel, chiar și ulterior comunicării hotărârii integrale, apelantul/recurent a avut posibilitatea de a se încadra în termenul legal de 30 zile pentru a declara apel. Iar în sensul art. 75 alin.(4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

34. Instanța de recurs reiterează că recurentul a cunoscut despre litigiul în cauză, precum și de hotărârea primei instanțe, iar alegațiile acestuia nu determină casarea actului judecătoresc contestat cu repunerea în termenul de declarare a apelului, în situația în care argumentele recurentului nu justifică omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe.

35. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

37. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

38. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din

Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul prevăzut de legislația în vigoare.

39. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

40. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Grigore Baranețchi, reprezentat de avocatul Marcel Soficiuc.

Menține încheierea din 11 februarie 2025 a Curții de Apel Nord, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria comunei Bulboci, raionul Soroca, împotriva lui Grigore Baranețchi cu privire la încasarea restanței plății la arendă.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat